

Στην **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
a.papaioannou@realnews.gr

Σε μια εφ' όλης συνέντευξη στη Realnews ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάνης Στουρνάρας μιλά για την οικονομία, τα επιτόκια, τις αγκυλώσεις της Δικαιοσύνης, τα «κόκκινα» δάνεια αλλά και τις εστίες που προκαλούν υψηλές ανατιμήσεις στην ελληνική αγορά έναντι άλλων χωρών.

Κύριε διοικητή, η ελληνική οικονομία επανέκτησε την επενδυτική βαθμίδα, σε μια περίοδο όμως που τα επιτόκια βρίσκονται σε υψηλό επίπεδο. Μήπως έτσι ψαλιδίζονται τα οφέλη για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά;

Σίγουρα, αν δεν υπήρχαν οι αυξήσεις των επιτοκίων, τα οφέλη της αναβάθμισης για την ελληνική οικονομία θα ήταν πιο εμφανή. Όμως, η επίδραση της αυστηροποίησης της νομισματικής πολιτικής στην ελληνική οικονομία είναι περιορισμένη ακριβώς λόγω της αναβάθμισης. Συγκεκριμένα, από τις αρχές του έτους οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων στην ευρωζώνη έχουν αυξηθεί κατά περίπου 40 μονάδες βάσης. Αντίθετα, οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων αντίστοιχης διάρκειας έχουν μειωθεί από τις αρχές του έτους κατά περίπου 50 μονάδες βάσης. Το δε κόστος δανεισμού στις νέες εκδόσεις ομολόγων έχει αυξηθεί πολύ λιγότερο από ό,τι για παράδειγμα αυτό της Ιταλίας και της Πορτογαλίας. Ταυτόχρονα, τα οφέλη της αναβάθμισης διαχέονται και σε άλλους τομείς της οικονομίας πέραν του Δημοσίου. Για παράδειγμα, οι αποδόσεις των ομολόγων υψηλής προτεραιότητας των ελληνικών τραπεζών έχουν μειωθεί κατά περίπου 120 μονάδες βάσης. Η εξέλιξη αυτή επιδρά θετικά και στην πραγματική οικονομία, καθώς οι τράπεζες μπορούν να συγκρατήσουν την αύ-

Γιάνης Στουρνάρας Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος

«Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις κατά της φοροδιαφυγής είναι στη σωστή κατεύθυνση»

ξηση στο κόστος δανεισμού των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, ότι αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η αναβάθμιση, το κόστος δανεισμού για το Δημόσιο, αλλά και για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά θα είχε αυξηθεί πολύ περισσότερο. Για παράδειγμα, το ελληνικό Δημόσιο, οι τράπεζες και οι επιχειρήσεις θα δανείζονταν με επιτόκια ίσως περισσότερο από 100 μονάδες βάσης υψηλότερα των τωρινών. Τέλος, υπάρχουν και άλλα οφέλη από την αναβάθμιση, τα οποία σχετίζονται με την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των ξένων επενδυτών, γεγονός που αναμένεται να οδηγήσει σε σταδιακή αύξηση των επενδύσεων με σημαντικά οφέλη για την ελληνική οικονομία στο μακροχρόνιο διάστημα.

Εχετε ταχθεί, εδώ και μήνες, υπέρ του φρένου στις αυξήσεις των επιτοκίων. Θεωρείτε ότι η ΕΚΤ προέβη σε υπερβολική δράση με κίνδυνο να έχει προκαλέσει ασφυξία στην οικονομία;

Οι μέχρι τώρα αυξήσεις των επιτοκίων ήταν απαραίτητες για να αντιμετωπίσουμε τον υπερβολικά υψηλό πληθωρισμό. Ας μην ξεχνά-

«Αν στα μέσα του επόμενου χρόνου ο πληθωρισμός έχει μειωθεί κάτω του 3% σε διατηρήσιμη βάση, θα μπορούσαμε να αρχίσουμε τη μείωση των επιτοκίων»

με ότι ο πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ είχε ανέλθει σε 10,6% τον Οκτώβριο του 2022, το οποίο αποτελεί επίπεδο-ρεκόρ από τη δημιουργία της. Έναν χρόνο μετά, τον Οκτώβριο που πέρασε, ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε σημαντικά, στο 2,9% στην ευρωζώνη και στο 3,9% στην Ελλάδα. Βλέπουμε λοιπόν ότι οι αυξήσεις των επιτοκίων της ΕΚΤ, καθώς και η συρρίκνωση του ισολογισμού της έχουν καταφέρει να συνεισφέρουν σε μεγάλο βαθμό στη μείωση του πληθωρισμού στο ένα τρίτο περίπου του υψηλού επιπέδου που καταγράφηκε πριν από ένα έτος. Ταυτόχρονα, οφείλουμε να διατηρήσουμε την ανθεκτικότητα της οικονομίας, μας ενδιαφέρουν και η ανάπτυξη και η απασχόληση. Στην τρέχουσα συγκυρία και σε περιβάλλον αυξημένων γεωπολιτικών κινδύνων, υψηλών επιτοκίων και μειούμενης ζήτησης, η οικονομία στη ζώνη του ευρώ επιβραδύνεται. Προβλέπεται πλέον στασιμότητα για το 2023. Οχι χαμηλή ανάπτυξη, αλλά στασιμότητα. Η ορατή μείωση του πληθωρισμού, η στασιμότητα της οικονομίας, η σημαντική αυστηροποίηση της πολιτικής που έχει συντελεστεί μέχρι σήμερα είναι οι παράγοντες για τους οποίους δεν αυξήσαμε περαιτέρω τα επιτόκια στη συνεδρίαση της Αθήνας. Εως τώρα υπήρχαν πειστικά επιχειρήματα και από τις δύο πλευρές. Ωστόσο, τα επιτόκια πολιτικής έχουν πλέον φτάσει σε επίπεδα τα ο-

ποία, αν διατηρηθούν για επαρκώς μακρό χρονικό διάστημα, θα έχουν σημαντική συμβολή στην επάνοδο του πληθωρισμού στον στόχο του 2% μέχρι το τέλος του 2025, ίσως και λίγο νωρίτερα, χωρίς να διακυβεύονται οι προοπτικές ανάπτυξης.

Το «πάγωμα» στις αυξήσεις των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ξεκίνησε από την Αθήνα. Πότε εκτιμάτε ότι θα αρχίσει η μείωσή τους;

Είναι ακόμη πολύ νωρίς για να πούμε πότε μπορούν να μειωθούν ξανά τα βασικά επιτόκια. Πρώτα πρέπει να διατηρήσουμε τα επιτόκια πολιτικής στο σημερινό επίπεδο για κάποιο χρονικό διάστημα. Δεν είναι εύκολο να προσδιορίσουμε πόσο θα είναι αυτό το διάστημα. Καθώς η αβεβαιότητα παραμένει υψηλή, αυτό είναι κάτι που θα το αποφασίσουμε ανάλογα με τα διαθέσιμα δεδομένα σε κάθε επόμενη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ. Όταν είμαστε πιο βέβαιοι ότι ο πληθωρισμός θα διαμορφωθεί κοντά στο 2% μεσοπρόθεσμα, μπορούμε να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε μειώσεις επιτοκίων. Αν στα μέ-